

PHÁT HUY VAI TRÒ NGƯỜI GIÁO VIÊN TRONG LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN THEO QUAN ĐIỂM CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Đại úy, ThS. Trần Bảo Sang *

Tóm tắt nội dung: Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh đã và đang được thực hiện sâu rộng trong lực lượng Công an nhân dân. Trong đó quan điểm của Bác về công tác giáo dục đào tạo là cơ sở, nền tảng tư tưởng để mỗi chúng ta noi theo. Trong phạm vi bài viết này, tác giả nêu một số quan điểm chính của Chủ tịch Hồ Chí Minh về vai trò của người giáo viên trong công tác giáo dục đào tạo. Qua quan điểm của Bác, từng người giáo viên trong lực lượng Công an nhân dân cần học tập và phấn đấu để phát huy vai trò của mình trong nhiệm vụ giáo dục đào tạo mà ngành Công an, cơ quan, đơn vị đã phân công.

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là lãnh tụ vĩ đại, anh hùng giải phóng dân tộc mà còn là nhà tư tưởng, văn hóa lớn. Tư tưởng và đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh là di sản vô giá mà Người đã để lại cho dân tộc ta, đó là cơ sở lý luận và thực tiễn để mọi người Việt Nam noi theo. Vì vậy, học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh luôn được Đảng, Nhà nước xác định là một trong những biện pháp cơ bản, cốt lõi để từng cá nhân, cơ quan, tổ chức hoàn thiện mình, tạo bước chuyển biến về đạo đức, tư tưởng, lối sống để phục vụ đắc lực nhiệm vụ được giao. Trong quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người luôn nhấn mạnh vai trò đặc biệt quan trọng của công tác giáo dục đào tạo nhằm phát triển nguồn nhân lực của đất nước, trong đó không thể thiếu vai trò quyết định của người giáo viên, Người từng khẳng định “*Không có thầy giáo thì không có giáo dục, không có giáo dục, không có cán bộ thì không nói gì đến kinh tế - văn hoá*”¹.

1. Một số quan điểm nổi bật của Chủ tịch Hồ Chí Minh về vai trò của người giáo viên

- Người giáo viên là nhân tố quyết định đến hệ thống giáo dục và chất lượng giáo dục

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, dù trong bất kỳ thời đại nào thì người cán bộ, giáo viên luôn là những chiến sĩ tiên phong trên mặt trận tư tưởng, văn hoá, có nhiệm vụ nặng nề và vẻ vang là đào tạo cán bộ cho nước nhà, truyền bá cho thế hệ trẻ lý tưởng đạo đức chân chính, bồi dưỡng cho họ những phẩm chất cao quý và năng lực sáng tạo phù hợp với sự phát triển xã hội. Tại lớp chính trị của giáo viên cấp II, cấp III toàn miền Bắc tháng 9/1958, Người đã nói: “*Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người. Chúng ta phải đào tạo ra những công dân tốt và cán bộ tốt cho nước nhà. Nhân dân, Đảng và Chính*

* P. Tổ trưởng, Phòng KT&ĐBCLĐT, Trường Đại học Cảnh sát nhân dân.

phủ giao các nhiệm vụ đào tạo thế hệ tương lai cho các cô, các chú”²; cho nên “nếu không có thầy giáo dạy dỗ cho con em nhân dân, thì làm sao mà xây dựng chủ nghĩa xã hội được”³.

Bác cũng là người hiểu rất sâu sắc về vai trò của nghề giáo là nghề rất vinh quang, cao quý nhưng cũng lắm vất vả, khó khăn. Người đã từng nói: “Người thầy giáo tốt, người thầy giáo xứng đáng là người thầy về vàng nhất, dù tên tuổi không đăng trên báo, không được thường huân chương. Song những người thầy giáo tốt là những người anh hùng vô danh. Đây là một điều rất về vàng, nếu không có thầy giáo dạy dỗ cho con em nhân dân thì làm sao mà xây dựng Chủ nghĩa xã hội được. Vì vậy nghề thầy giáo rất quan trọng, rất về vàng. Ai có ý kiến không đúng về nghề thầy giáo thì phải sửa chữa”⁴.

- Người giáo viên phải giỏi về chuyên môn, thuần thực về phương pháp giảng dạy

Để đào tạo được công dân, cán bộ có tài cho xã hội thì bắt buộc người giáo viên phải có trí tuệ và tài năng, phải nắm vững kiến thức chuyên môn ở lĩnh vực mà mình phụ trách. Điều này Bác đã căn dặn: Giáo viên cũng phải tiến bộ cho kịp thời đại thì mới làm được nhiệm vụ, chớ tự mãn cho mình giỏi rồi thì dừng lại mà dừng lại là lùi bước, là lạc hậu, tự đào thải mình trước. Vì vậy, từng người giáo viên không được bằng lòng với kiến thức, kinh nghiệm hiện có mà phải thường xuyên học hỏi, tích lũy thêm nhiều kiến thức mới. Để thường xuyên trau dồi kiến thức, kỹ năng, Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên người giáo viên phải noi theo tấm gương của Lê-nin về tinh thần “học, học nữa, học mãi”, thực hiện tốt phương châm “học không biết chán, dạy không biết mỏi” của Khổng Tử để tự rèn luyện nhằm nâng cao trình độ cho bản thân.

Bên cạnh kiến thức chuyên môn, người giáo viên phải có phương pháp giảng dạy phù

hợp để truyền đạt hiệu quả kiến thức của mình cho người khác. Giữa kiến thức chuyên môn với phương pháp giảng dạy có mối quan hệ gắn gũi, mật thiết và bổ trợ lẫn nhau, kiến thức là nội dung, phương pháp là hình thức; nếu chuyên môn giỏi mà phương pháp truyền đạt không tốt thì hiệu quả giảng dạy sẽ bị hạn chế. Vì vậy, ngoài kiến thức chuyên môn sâu rộng, người giáo viên phải thuần thực phương pháp giảng dạy. Theo Bác, có nhiều phương pháp giảng dạy khác nhau trong giáo dục nhưng mục đích chính của bất kỳ phương pháp giảng dạy là phải “cốt làm cho người học hiểu thấu vấn đề”⁵. Đồng thời, quá trình giảng dạy phải phù hợp với đối tượng, khả năng nhận thức của người học, có đối tượng phải mất nhiều thời giờ, dạy tỉ mỉ thì mới hiểu thấu, nhưng cũng có đối tượng “dạy bao quát mà vẫn làm cho người học hiểu thấu được”⁶. Cho nên, Bác luôn nhắc nhở người giáo viên phải sâu sát, nắm rõ khả năng nhận thức, điều kiện, hoàn cảnh của người học để tìm ra cách giảng dạy phù hợp, phương pháp giảng dạy phải theo người học, lấy người học làm trung tâm chứ không bắt người học phải học theo cách dạy của mình. Quan điểm về phương pháp dạy học của Bác vẫn còn nguyên giá trị cho đến ngày nay.

- Người giáo viên phải là tấm gương về tư tưởng, đạo đức, lối làm việc cho người học noi theo

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, người giáo viên trước hết phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, yêu ngành, yêu nghề, bởi vì khi bản lĩnh chính trị vững vàng sẽ làm cơ sở cho cán bộ, giáo viên thực hiện xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước đã phân công. Người đã từng nói: “Chính trị là đức, chuyên môn là tài, có tài mà không có đức là hỏng, hay “chính trị là linh hồn, chuyên môn là xác. Có chuyên môn mà không có chính trị thì chỉ là cái xác không hồn”⁷.

Bác luôn nhắc nhở các thầy, cô giáo phải luôn phấn đấu, trau dồi cả đức và tài để trở thành tấm gương sáng, kiểu mẫu về tư tưởng, đạo đức, lối làm việc cho các em noi theo, bởi vì *“Ôc những người tuổi trẻ trong sạch như một tấm lụa trắng, nhuộm xanh thì nó sẽ xanh, nhuộm đỏ thì nó sẽ đỏ, vì vậy sự học tập ở nhà trường có ảnh hưởng rất lớn cho tương lai của thanh niên và tương lai của thanh niên là tương lai của nước nhà”*⁸; *“Thầy tốt thì ảnh hưởng tốt, thầy xấu thì ảnh hưởng xấu”*⁹.

*Bác Hồ thăm lớp võ lòng ở Hàng Thanh (Hà Nội).
Nguồn: tennguoidepnhat.net/tag/nguyen-tat-thanh*

2. Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong phát huy vai trò của người giáo viên trong lực lượng Công an nhân dân

Đào tạo đội ngũ cán bộ, chiến sĩ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ và giữ gìn an ninh trật tự của đất nước là một trong những nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng của ngành Công an, trong đó không thể thiếu vai trò của người giáo viên trong lực lượng Công an nhân dân (CAND). Để đáp ứng yêu cầu giáo dục, đào tạo mà ngành Công an đã phân công, từng người giáo viên phải phát huy vai trò của mình trong từng lĩnh vực, chuyên môn mà nhà trường đã phân công, trong đó việc học tập và thấm nhuần quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về vai trò của người giáo viên là cơ sở, định hướng để mỗi người không ngừng nỗ lực, phấn đấu nhằm hoàn

thiện bản thân, đáp ứng yêu cầu giáo dục đào tạo trong tình hình mới. Vì vậy, người giáo viên trong lực lượng CAND cần chú trọng thực hiện những vấn đề sau đây:

- Thực hiện hiệu quả, thực chất các cuộc vận động, chương trình, đề án phát triển giáo dục đào tạo mà Bộ Công an đã phát động, chỉ đạo

Để cụ thể hóa tư tưởng và quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bộ Công an đã ban hành Chỉ thị 05/CT-X11 về tiếp tục đẩy mạnh phong trào *“Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy”* giai đoạn 2013 -2018; phát động thực hiện cuộc vận động *“CAND chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”*; Đề án thành phần số 4 *“Quy hoạch tổng thể, nâng cao năng lực và chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong CAND đến năm 2020”*; Đề án thành phần số 5 *“Phát triển và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên”*. Đây chính là cơ sở, định hướng về tư tưởng, nội dung, biện pháp để từng người giáo viên trong lực lượng CAND thực hiện, trau dồi, bổ sung kiến thức chuyên môn, đạo đức nhằm phát huy vai trò của mình trong công tác giáo dục đào tạo. Để thực hiện được các chủ trương, kế hoạch này đòi hỏi người giáo viên trong lực lượng CAND phải xây dựng kế hoạch thực hiện một cách hiệu quả, đưa nội dung các cuộc vận động, chương trình, đề án của Bộ Công an vào thực tiễn công tác và sinh hoạt hàng ngày tại cơ quan, gia đình, cộng đồng.

- Mỗi giáo viên phải tự học, sáng tạo, vượt qua khó khăn, thử thách trong cuộc sống để hoàn thành nhiệm vụ được giao

Kiến thức chuyên môn là nền tảng cốt lõi để người giáo viên truyền đạt cho người học, là minh chứng xác định vị thế của người thầy. Vì vậy, người giáo viên trong lực lượng CAND phải thường xuyên tự học trong mọi hoàn cảnh,

học ở trường lớp, sách vở, đồng đội và nhân dân, không được tự mãn với kiến thức hiện có. Đặc biệt, phải gắn kết giữa lý luận, thực tiễn và nghiên cứu khoa học trong quá trình dạy học để tìm tòi, phát hiện và sáng tạo ra những kiến thức mới từ thực tiễn vô cùng phong phú xung quanh chúng ta. Ngoài ra, yêu cầu đối với người giáo viên trong quá trình dạy học đang ngày càng cao, dù khó khăn đến đâu cũng phải tiếp tục thi đua dạy tốt và học tốt.

- Thường xuyên rèn luyện sức khỏe, đạo đức, lối sống để người học noi theo

Là người gắn gũi với học viên trong suốt quá trình đào tạo nên nhân cách, tác phong, lối sống của người giáo viên trong lực lượng CAND có ảnh hưởng rất lớn đến nhân cách của người học sau này. Vì vậy, người thầy giáo trong lực lượng CAND phải chuẩn mực trong sinh hoạt, nói đi đôi với làm, thường xuyên trau dồi lối sống lành mạnh, biết tránh xa và lên án những hành vi tiêu cực trong giáo dục đào tạo. Đồng thời, phải đảm bảo sức khỏe để hoàn thành nhiệm vụ được giao.

- Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực, lấy người học làm trung tâm trong quá trình dạy học

Quan điểm cốt lõi của Bác trong đào tạo là phát triển và giải phóng con người, phát huy những tố chất để họ thành người có ích cho xã hội. Vì vậy, phương pháp dạy học theo hướng tích cực, lấy người học làm trung tâm phải được người giáo viên trong lực lượng CAND sử dụng thường xuyên, hiệu quả vào quá trình dạy học, giáo viên phải là người nắm vững kiến thức chuyên môn và thực tiễn, định hướng và hướng dẫn cách thức nghiên cứu để học viên phát huy tính năng động, sáng tạo của mình. Ngoài ra, thực tiễn công tác bảo vệ và giữ gìn an ninh trật tự luôn rất đa dạng, phong phú và thường xuyên thay đổi, cho nên việc phát huy tính tích cực, sáng tạo của người học trong quá trình dạy học

cũng là điều kiện cho học viên hình thành và phát triển phương pháp luận nghiên cứu khoa học trong nhận thức và giải quyết vấn đề đặt ra một cách linh hoạt, sáng tạo.

Tóm lại, người giáo viên trong lực lượng CAND có vai trò rất quan trọng trong công tác đào tạo đội ngũ cán bộ, chiến sĩ cho ngành Công an. Vì vậy, phát huy vai trò của giáo viên cần phải đặc biệt xem trọng, trong đó học tập quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về vai trò, phẩm chất, năng lực của người giáo viên luôn là phương hướng phấn đấu cho từng giáo viên trong lực lượng CAND. Người giáo viên trong lực lượng CAND phải ngày càng trở thành một lực lượng mạnh mẽ, đầy sáng tạo, có trình độ chính trị, pháp luật và nghiệp vụ vững vàng, đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác giáo dục đào tạo thời gian tới./.

1 Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, sđd, t.8, tr.184.

2 Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, sđd, t.9, Sđd, Tr .222.

3 Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, sđd, t.11, Sđd Tr 331.

4 Bài phát biểu của Bác tại Trường Đại học sư phạm Hà Nội tháng 10/1964.

5 Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, sđd, T 6, Tr.47.

6 Hồ Chí Minh: Toàn tập, NXb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, sđd, T 6, Tr.47.

7 Hồ Chí Minh toàn tập, T9, Sđd, Tr 492.

8 Hồ Chí Minh, Toàn tập, Sđd, t.5, tr.102.

9 Hồ Chí Minh, Toàn tập, Sđd, t.9, tr.492.